

ÓVD MAGAD

MINDIG HASZNÁLJ GUMIT

- A gumihasználat vaginális szexnél megvéd a HIV, hepatitisz B és C és más nemi úton terjedő fertőzéstől valamint a terhességtől.
- A gumihasználat anális szexnél megvéd a HIV, hepatitisz B és C és más nemi úton terjedő fertőzéstől.
- A gumihasználat orális szexnél megvéd a HIV, hepatitisz B és C és más nemi úton terjedő fertőzéstől melyek szájon át is terjedhetnek.

HASZNÁLJ MÁS

FOGAMZÁSGÁTLÓT IS

Ha a gumi elszakad

- Ha nem használtál más fogamzásgátlót, akkor használj esemény utáni tablettát 72 órán belül. Ezt a családgyógyászati szolgálatoknál vagy orvosi rendelésen kaphatod meg.
- Ha tudod, hogy partnered fertőzött vagy valamilyen tünete van, menj azonnal orvosi vizsgálatra. Az orvos a betegséget megelőző kezelést javasolhat.
- **Menj orvosi/nőgyógyászati vizsgálatra a gumi szakadását követő 2. és 7. nap között.**

MENJ EL ORVOSI VIZSGÁLATRA

- Mindig kövesd az orvos tanácsát a fertőzés kockázatára vonatkozólag.
- Ha a gumi elszakad, mindig mondd el saját vagy partnered panaszait, tüneteit az orvosnak. Az orvos a szexuális úton terjedő betegséget megelőző kezelést javasolhat.

FIGYELJ A TESTEDRE

- Ha folyásod, más panaszod vagy hasi fájdalmad van, menj nőgyógyászati vizsgálatra.
- Ne kezelj magad, hanem menj el orvosi vizsgálatra, hogy megfelelő kezelést kaphass.
- Mindig fejezd be az orvos által előírt kezelést, különben a fertőzés visszatérhet.
- Járj rendszeresen orvosi/nőgyógyászati vizsgálatra, vagy menj el, ha nem védekeztél, vagy ha a gumi elszakad.

TAMPEP

European Network for HIV/STI
Prevention and Health Promotion
Among Migrant Sex Workers

© TAMPEP Project, 2005
Az Európai Bizottság pénzügyi támogatásával
DG SANCO, Health and Consumer Protection

TAMPEP International Foundation

Obi plein 4
1094 RB Amsterdam
The Netherlands
Tel: +31 20 692 6912
Fax: +31 20 608 0083
email: tampep@xs4all.nl
www.tampep.eu

HUNGARIAN HEPATITIS

VIRUSOS HEPATITISZ

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:

TAMPEP

MI A VIRUSOS HEPATITISZ

A hepatitiszt egy vírus általi fertőzés okozza, ami a máj gyulladással megbetegedéséhez vezet. A hepatitisz vírusnak számos változata van – néhány közülük halálos kimenetelű lehet, és a májelégtelenséghez vezethet. Attól függően, hogy milyen típusú hepatitiszről van szó, beszélünk "jóindulatú", "akut" és "krónikus" betegségről. A jóindulatú betegség alig észlelhető tünetekkel jár, és a szervezet hamar leküzdí. Az akut betegségből a szervezet gyorsan felépül, többnyire néhány héten, legfeljebb néhány hónapon belül. A krónikus betegség sokáig

eltart, esetleg az élet végéig is. A tünetek újból és újból megjelenhetnek.

Az öt legelterjedtebb hepatitisz fajtát az: A, B, C, D és E. Hasonlóképpen mint a D + E típusok, ugyanolyan módon fertőznek a B + C fajták. A továbbiakban csak a Hepatitisz A, B és C kerül ismertetésre.

HEPATITISZ A

Fertőzés

A hepatitisz A vírus szennyezett ivóvíz és élelmiszer fogyasztásával, fertőzött széklettel (rossz higiénés viszonyok) vagy szexuális úton fertőz. A hepatitisz A elsősorban meleg éghajlatú országokban, Afrikában, Ázsiában, Latin-Amerikában. Közel-Keleten, Dél-és Kelet-Európában fordul elő.

Van védőoltás a Hepatitisz A ellen.

Megelőzés

Kerülj a közvetlen kapcsolatot emberi széklettel szexuális érintkezés alatt, használj gumit anális szexnél, kerülj az orális kapcsolatot a széklettel.

Megfelelő személyi és élelmiszer higiénia és a rendszeres kézmosás csökkenti a fertőzés veszélyét. Meleg éghajlatú és nem megfelelő higiéniai viszonyokkal rendelkező országokba történő utazás során kerülj a nyers ételek, nyers kagylók fogyasztását, és csak palackos ivóvizet igyál.

Tünetek és kezelés

A tünetek a fertőzést követő 2. – 6. héten belül lépnek fel. Néhányan csak enyhe betegségen esnek át, esetleg nem is tudják,

hogy megfertőződtek, de a fertőzést átvihetik másokra. Másoknál komoly betegség fejlődik ki, és kórházi kezelésre szorulnak. Az általános tünetek – gyakran influenzának diagnosztizálják - fáradtság, erős fájdalmak, láz és/vagy étvágytalanság. Előfordulhat hányinger, hányás, gyomorfájás és/vagy hasmenés. Ezek a panaszok egy hétig vagy hosszabb ideig tartanak. Ezután sárgaság alakulhat ki. A sárgaság könnyen észlelhető, a szemfehérje besárgul, előrehaladottabb esetben a bőr sárga színt vesz fel, a vizelet sötét barna, a széklet világos színű lesz. A sárgaság jelentkezik, azonnal fordulj orvoshoz.

Mint a legtöbb vírusos fertőzésnél, nem létezik speciális kezelés, de gyógyszerekkel enyhíthetőek a tünetek. Sokan fáradtságot éreznek, és a szokásosnál több pihenést igényelnek. A betegek általában annyit egyenek és igyanak, amennyit tudnak. A könnyű ételek könnyebben emészthetők. Az alkoholfogyasztás szigorúan tilos!

HEPATITISZ B

Fertőzés

A hepatitisz B testváladékokkal – vér, ondó, hüvelyváladék, nyál és széklet - való érintkezés (és közös fogmosás) útján fertőz. A legtöbb fertőzés Európában nemi érintkezéssel (különösen anális szex), fertőzött injekciós tű és más tartozék használatával történik. Fertőzés léphet fel tetoválás és test pirszing során, ha a készüléket nem jól sterilizálják, fertőzött vérkészítmények alkalmazásával, vagy ha az anya a terhesség vagy szülés alatt megfertőzi gyermekét.

▪ Van védőoltás a Hepatitisz B. ellen.

Megelőzés

- Kerülj közös injekciós tű és más tartozékok használatát.
- Kerülj minden közvetlen kapcsolatot emberi fekélyével és testváladékokkal a nemi érintkezés során. Használj gumit anális és vaginális szexnél. Használj fogvédőt, ha a nyelveddel hatolsz be a végbélbe.
- Tetoválás vagy test pirszing során MINDIG győződj meg róla, hogy a felszerelés egyszer használatos vagy megfelelő módon sterilizált legyen.

Tünetek és kezelés

A tünetek a fertőzést követő 1. – 6. hónap között jelentkeznek. Az általános tünetek megegyeznek a Hepatitisz A tüneteivel, és nagyon súlyosak is lehetnek, bár ez ritka. A Hepatitisz B vírus akut és krónikus megbetegedést is okozhat.

A legtöbb akut Hepatitisz B fertőzött nem igényel kezelést, mivel nem fejlődik ki tartós májkárosodás. A betegek általában fáradékonyabbak a szokásosnál, és több pihenést igényelnek, de végül is felépülnek.

Krónikus Hepatitisz B fertőzötteket sikeresen lehet kezelni. Rendszeresen járniuk kell májbetegségekre vagy emésztési

megbetegedésekre szakosodott orvoshoz, a májkárosodás ellenőrzése és a megfelelő kezelés meghatározása érdekében. Ha a kezelés szükséges, vírus ellenes gyógyszereket (interferon) használnak. Ezek célja a vírus szaporodásának megelőzése a további májkárosodás elkerülése érdekében. Nem mindenki reagál jól az antivírusos kezelésre. Néhány beteg kezdetben jól reagál, de rosszabbodik, ha a kezelést abbahagyják.

HEPATITISZ C

Fertőzés

A hepatitisz C fertőzött vér vagy más testváladék útján terjed. A legtöbb fertőzés vérrrel való érintkezés útján, kisebb részben injekciós tű és más eszköz közös használata révén lép fel. A fertőzés megkapható tetoválás és pirszing közben, ha a berendezést nem sterilizálják megfelelően. Újszülött fertőződhet fertőzött anyjától a terhesség és a szülés alatt. Szexuális érintkezést során történő fertőzés ritka, de nem ismeretlen.

▪ NINCS védőoltás a Hepatitis C ellen.

Megelőzés

- Kerülj a közös injekciós tű és más eszköz használatát.
- Tetoválásnál és pirszingnél MINDIG győződj meg róla, hogy a felszerelés egyszer használatos vagy megfelelően sterilizált.
- Ha vérkészítményekkel dolgozol, használj MINDIG gumikesztyűt és moss kezet fertőtlenítővel.
- Mindig használj gumit vaginális és anális szexnél.

Tünetek

A hepatitisz C általában krónikus állapot, de sokan nem észlelnek tüneteket, és gyakran nem tudják, hogy vírushordozók. A jelentkező tünetek nem egyértelműek. Sokan erős fáradtságot éreznek, és nem érzik jól magukat, hasonlóan a Hepatitisz B tüneteivel. A panaszok fellépnek, majd elmúlnak. A máj nagyon türelmes szerv, legtöbbször nem is tudja, hogy májuk nem dolgozik rendesen, mindaddig, amíg a betegség már jelentősen kifejlődött. A fertőzöttek mintegy 20 %-a javul kezelés nélkül. A többség fertőzött marad, és májgyulladást fejlődik ki náluk. Néhányan csak enyhe májgyulladást kapnak, amely nem fejlődik tovább. Mások esetében a gyulladás tönkreteszi a májat, májszorgorodáshoz vagy májrákhoz vezet a fertőzést után 30 vagy 40 évvel.

Kezelés

Jelenleg a Hepatitisz C antivírusos gyógyszerekkel kezelhető, amely a fertőzött személyek túlnyomó többségénél eredményes. Nem mindenki alkalmas a kezelésre. Néhány beteg csak rendszeres megfigyelés igényel annak megállapítására, hogy a májuk károsodott-e, vagy a károsodás továbbfejlesztődött-e. A kor, a nem, a Hepatitisz C variáns, a fertőzés időtartama, a máj károsodásának foka, társfertőződés HIV-vel, a májszorgorodás jelenléte döntően befolyásolja a kezelés hatékonyságát.